

«ՄԵՄԱՑՈՒՍՑԷ»

Ս. Կոյա Մարիամ Աստուածածնի իր զարմուհիին՝ Եղիստերի խոսքերը և այնպիսի մանկական առիթով արտասանած գոհար աղօթքը, որ կը սկսի մեր յոգուածին իրեն խորագիր ընարած չափերուն աղօթքով և Magnificat (բառին Լատիներէն թարգմանութիւնը) անունով ծանօթ է արեւմտեան աշխարհին, ամենէն շատ սիրուած ու կրկնուած աղօթքներէն է Հռովմէական Եկեղեցիին: Պախ և ուրիշ մեծահամբաւ երգահաններ անոր վսեմաշունչ բառերը տաղաւարած են հոգեհմայ ու բարձրարուեստ երաժշտութեամբ: Իսկ Հայոց Եկեղեցւոյ մէջ, աղօթքը բացառ ըստով կ'իմացուի ուրոյն բաժանմունքներէն մին մեր առաւօտեան ժամերգութեան — Տիրամօր ձօնուած բաժինը անշուշտ: Աղօթքն ալ իր ամբողջութեանը մէջ, փոխառացութեան ձեռն տակ, տեղ է գրաւած մեր Հայագոտեան ժամերգութեան մուտքին արտասանուած ճեղքացէճով սկսող սաղմոսաշարքի վերջնամասին:

Վսեմ այա աղօթքի վերլուծումէն աւելի, մեր նպատակն է հոռ շնչաւ գնել երկրորդ պարբերութեան «Աստուհետե երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք» բառերուն վրայ, որոնք հոգեկան վերացումի մէկ պահուն, Ս. Հոգիի ներգործութեամբ և մարդարեական հզօր յայտնատեսութեամբ տրտաբերուեցոյն Սրբուհիին մաքրաշնորհ շրթներէն:

Ոչ մէկ քրիստոնեայ անհատ, որ ունի մաքուր ու ողջամիտ գաղափարներ ու աներբ հաւատք Աւետարանական հաստատուններու մասին, կրնայ երկբայիլ Տիրամօր վերոյիշեալ բացականչութեան իրաւացիութեան մասին: Ան հպառ ու պիտի շարունակէ մնալ մեղքի տիրակալութենէն աննուաճ գերագոյն երանելին իգական սեռին՝ բոլոր ուղղադաւան քրիստոնեաներուն համար:

Ի՞նչ բոռ գտնել ուրեմն որակելու համար քրիստոնէութիւնը իրեն դիմակ հագած, Քրիստոնէութեան Մայր Մատեն իրենք զիրենք ցաւագինօրէն անջատած ու հեռացած հատուածներուն, որոնք առ ոչինչ կը համարեն վերոյիշեալ արտայայտութիւնը Տիրամօր, առնուած Ղուկասու տետարանէն, հակառակ իրենց սոսնձալուն թէ լիովին կ'ընդունին Ս. Գրքի ճամբով մեղի եկած ճշմարտութիւնները և ոչինչ կ'ընդունին անկէ դուրս:

Աղօթքի վերջին մասին մէջ, Ս. Աստուածածինը — նորադանդները կը գոյթակղին այս որակումէն — մեր մտքին առջին տողանցիլ կու տայ զոչգ դասակարգերը մարդկութեան, հակոտնեայ իրենց նկարագրով ու աշխարհայեալութեամբ, տակի պարզ խօսելով՝ չարերն ու բարիները, իրենց մասնայատուկ չեղարանութեամբ, առաջիններուն վերապահուած պատիժին ու միւսներուն վիճակուելիք վարձատրութեան նախատեսութեամբ, ինչ որ գերագոյն գրաւականն է Աստուծոյ արդարութեան:

ԳԵՈՐԳ Ս. ՃԻՆԻՎԻԶԵԱՆ

Ընթերցողը նկատեց անշուշտ թէ չտուինք կենսագրականը Երանանշնորհ Հայրապետին (ծնած է 1873ին): Չտուինք ալ մանրամասնութիւններ իր կեանքէն (իր գահակալութեան շրջանին — 1935 — նշուեցաւ Ս. Գրքի Հայերէն թարգմանութեան 1500 ամեայ Յոբելեանը): Բայց տուինք, խոր ու խիտ գիծերով, կացութիւնն ու պայմանները, այլ խօսքով՝ մթնոլորտը իր օրերուն: Ու այսքանը կը նկատենք բաւական: Վսեմի տուեալ պայմաններուն տակ ղեկը ձեռք առնելն ու ազգային նաւը խուժելն ու խարակներէ ապահով անշեղ ու անսայթաք առաջնորդելը հերոսական դործ է ինքնին, վեր ամէն անհատանքէ:

Գ. Ճ.